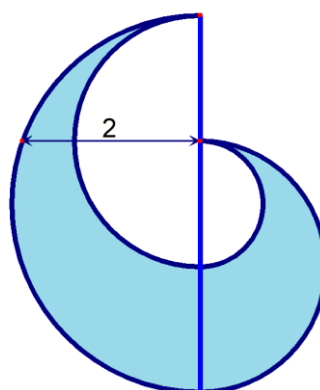

Problemes de Geometria per a l'ESO 269

2681.- Els semicercles gran i menut són concèntrics.
Calculeu l'àrea ombrejada.

Solució:

Siga O el centre de les semicircumferències gran i menuda de radis,

$$\overline{OA} = \overline{OD} = R, \overline{OB} = \overline{OC} = r$$

Siga $\overline{PC} = 2$

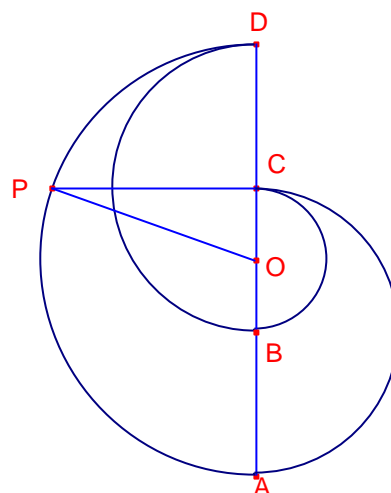
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle OCP$:

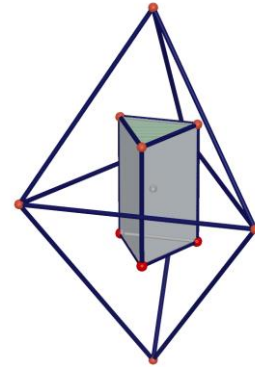
$$R^2 - r^2 = 4$$

L'àrea ombrejada és igual a la diferència dels semicercles gran i menut:

$$S = \frac{1}{2}\pi R^2 - \frac{1}{2}\pi r^2 = \frac{1}{2}\pi(R^2 - r^2) = 2\pi$$

2682.- Donat el doble tetràedre regular, determineu la proporció entre els volums del poliedre dual (prisma de vèrtexs els centres de les 6 cares) i del doble tetràedre regular

Solució:

Siguen els tetràedres regulars $ABCD, ABCE$ d'aresta $\overline{AB} = a$

Siga O el centre de la base comuna $\triangle ABC$.

Siga $\overline{OD} = h$

Siga el prisma regular $FGHJKL$ tal que els vèrtexs són els baricentres de les cares

La recta OD talla la base del prisma JKL en el punt S .

Siga $\overline{OS} = x$. L'altura del prisma és $2x$

El plànol que conte la base JKL talla les arestes del tetràedre $ABCD$ en els punts P, Q, R .

Siga M el punt mig de l'aresta $\overline{BC}$

$$\overline{AM} = \frac{\sqrt{3}}{2} a$$

Aplicant la propietat del baricentre:

$$\overline{AO} = \frac{2}{3} \overline{AM} = \frac{\sqrt{3}}{3} a$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AOD$

$$a^2 = \frac{1}{3} a^2 + \overline{OD}^2$$

$$\overline{OD} = \frac{\sqrt{6}}{3} a$$

El volum de la suma dels dos tetràedres és:

$$V_{ABCDE} = 2 \cdot \frac{1}{3} \frac{\sqrt{3}}{4} a^2 \cdot \frac{\sqrt{6}}{3} a = \frac{\sqrt{2}}{6} a^3$$

Els triangles equilàters $\triangle ABD, \triangle PQR$ són semblants i de raó 3:2

Aleshores:

$$\overline{PQ} = \frac{2}{3} a$$

$$S_{JKL} = \frac{1}{4} S_{PQR} = \frac{1}{4} \frac{\sqrt{3}}{4} \left(\frac{2}{3} a\right)^2 = \frac{\sqrt{3}}{36} a^2$$

Els triangles rectangles $\triangle AOD, \triangle PSD$ són semblants i de raó 3:2

Aleshores:

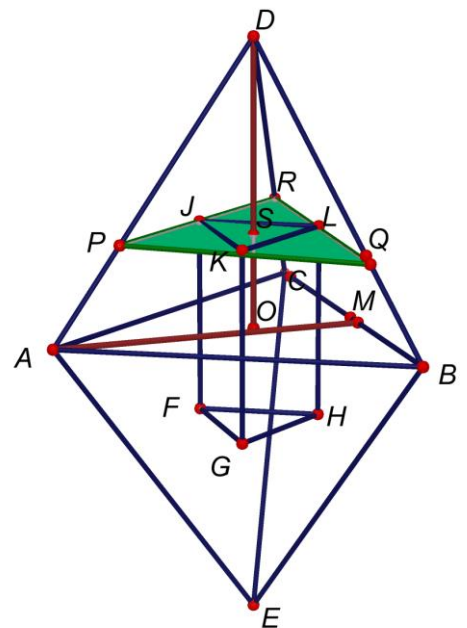
$$\overline{OS} = \overline{OD} - \overline{SD} = \frac{1}{3} \overline{OD} = \frac{1}{3} \frac{\sqrt{6}}{3} a = \frac{\sqrt{6}}{9} a$$

El volum del prisma és:

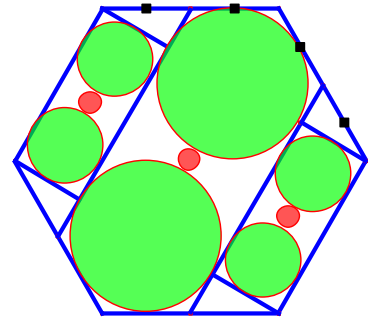
$$V_{FGHJKL} = \frac{\sqrt{3}}{36} a^2 \cdot 2 \frac{\sqrt{6}}{9} a = \frac{\sqrt{2}}{54} a^3$$

La proporció dels volums és:

$$\frac{V_{FGHJKL}}{V_{ABCDE}} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{54} a^3}{\frac{\sqrt{2}}{6} a^3} = \frac{1}{9}$$

2683.- En la figura, els costats de l'hexàgon regular s'han dividit en dos parts iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada de roig i l'àrea ombrejada de verd.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$ i centre O .

Siga M el punt mig del costat $\overline{AF}$

Siga P el centre de la circumferència de diàmetre $\overline{FT} = \overline{KG}$.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle MTF

$$\overline{FT} = \frac{\sqrt{3}}{4} a$$

Siga la circumferència de centre S i radi $\overline{SG}$.

$$\overline{SG} = \frac{1}{2} a - \overline{KG} = \frac{2 - \sqrt{3}}{4} a$$

Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QT}$.

Siga N el punt mig del segment $\overline{AM}$.

$$\overline{MT} = \overline{MN} = \frac{1}{4} a$$

$$\overline{QF} = \frac{\sqrt{3}}{2} a$$

$$\overline{QT} = \frac{\sqrt{3}}{4} a$$

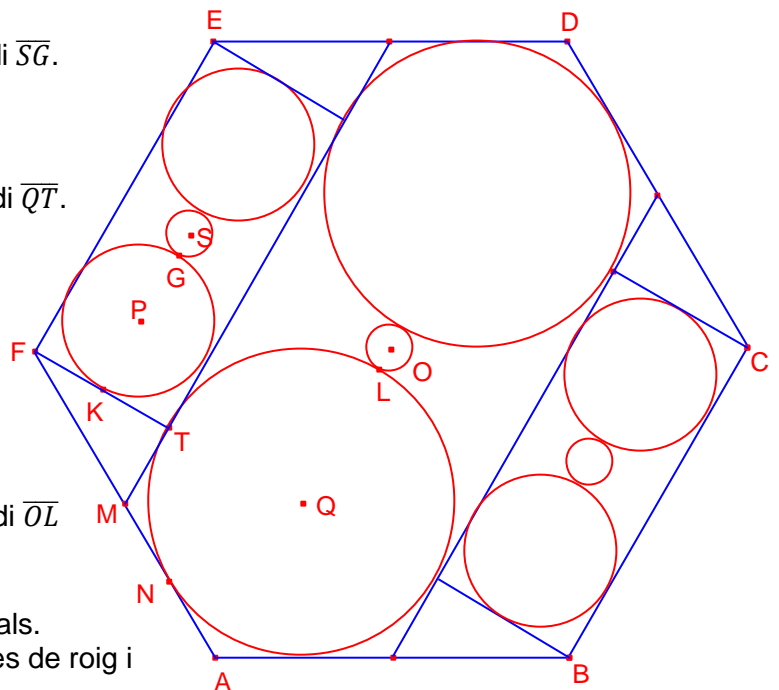
Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OL}$

$$\overline{OL} = \frac{1}{2} a - \overline{QL} = \frac{2 - \sqrt{3}}{4} a$$

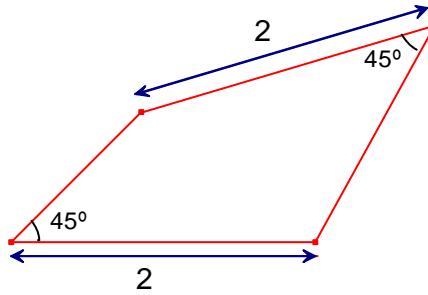
Les tres circumferències roges són iguals.

La proporció entre les àrees ombrejades de roig i verd és:

$$\frac{S_{roig}}{S_{verd}} = \frac{3 \cdot \pi \left(\frac{2 - \sqrt{3}}{4} \right)^2}{4 \cdot \pi \left(\frac{\sqrt{3}}{8} a \right)^2 + 2 \cdot \pi \left(\frac{\sqrt{3}}{4} a \right)^2} = \frac{7 - 4\sqrt{3}}{3}$$

2684.- Calculeu l'àrea del quadrilàter.

Solució:

Siga el quadrilàter $ABCD$ $A = C = 45^\circ$, $\overline{AB} = \overline{CD} = 2$

L'àrea del quadrilàter $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} 2 \cdot x \cdot \sin 45^\circ + \frac{1}{2} 2 \cdot y \cdot \sin 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2} (x + y)$$

Aplicant el teorema del cosinus als triangles $\triangle ABD$, $\triangle BCD$:

$$4 + y^2 - 2 \cdot 2y \cdot \cos 45^\circ = 4 + x^2 - 2 \cdot 2x \cdot \cos 45^\circ$$

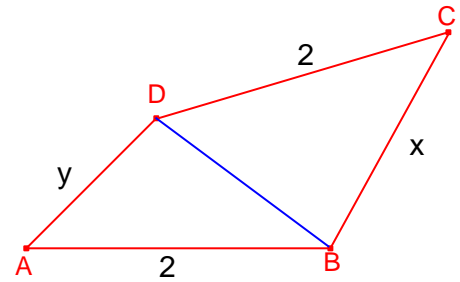
Simplificant:

$$x^2 - y^2 = 2\sqrt{2}(x - y)$$

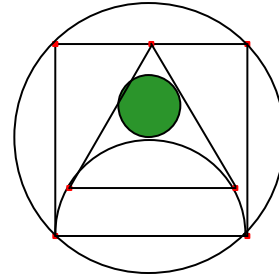
$$x + y = 2\sqrt{2}$$

L'àrea del quadrilàter és:

$$S_{ABCD} = \frac{\sqrt{2}(x + y)}{2} = 2$$

2685.- Calculeu la raó entre l'àrea del cercle ombrejat, tangent al semicercle i a dos costats del triangle equilàter i l'àrea del cercle circumscribit al quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$ i centre O .

La semicircumferència passa pel centre del quadrat.

Siga M el punt mig del costat $\overline{CD}$

$$\overline{OM} = \frac{1}{2}c$$

Siga el triangle equilàter $\triangle EFM$

Pel punt O tracem una paral·lela al costat $\overline{AB}$ que talla el triangle equilàter en els punts K, L

La circumferència ombrejada és la circumferència inscrita al

triangle equilàter $\triangle KLM$

Siga P el centre i $\overline{PO}$ el radi

Aplicant la propietat del baricentre:

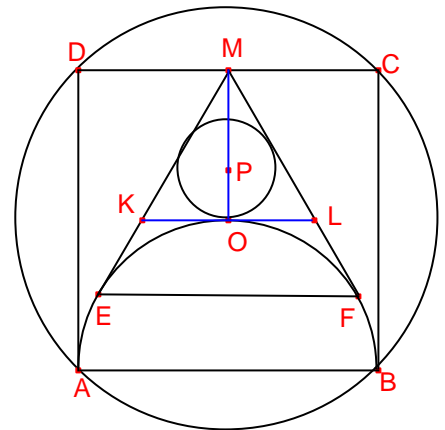
$$\overline{PO} = \frac{1}{3}\overline{OM} = \frac{1}{6}a$$

El radi de la circumferència circumscribita al quadrat és:

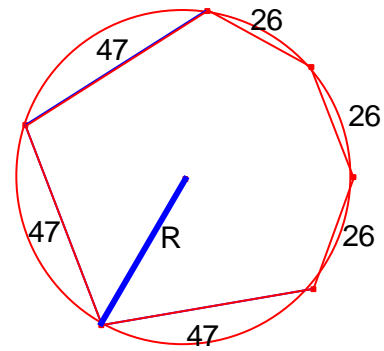
$$\overline{OA} = \frac{\sqrt{2}}{2}a$$

La proporció de les àrees de les dues circumferències és:

$$\frac{S_p}{S_o} = \frac{\pi \left(\frac{1}{6}a\right)^2}{\pi \left(\frac{\sqrt{2}}{2}a\right)^2} = \frac{1}{18}$$

2686.- Calculeu el radi de la circumferència circumscrita a l'hexàgon de costats 47, 47, 47, 26, 26, 26

Solució:

Siga $\angle ABF = \alpha$, $\angle CBD = \beta$

Aleshores:

$\angle DBF = \alpha + \beta$, $\angle BFD = 2\beta$, $\angle BDF = \alpha$

La suma dels angles del triangle BDF és 180° :

$$\alpha + \beta + 2\alpha + 2\beta = 180^\circ$$

Simplificant:

$$\alpha + \beta = 60^\circ$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle ABF :

$$\frac{47}{\sin \alpha} = 2R$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle BCD :

$$\frac{26}{\sin \beta} = 2R$$

Igualant ambdues expressions:

$$\frac{47}{\sin \alpha} = \frac{26}{\sin(60^\circ - \alpha)}$$

$$\frac{47}{26} = \frac{\sin \alpha}{\sin(60^\circ - \alpha)} = \frac{\sin \alpha}{\frac{\sqrt{3}}{2} \cos \alpha - \frac{1}{2} \sin \alpha} = \frac{2 \cdot \tan \alpha}{\sqrt{3} - \tan \alpha}$$

Resolent l'equació:

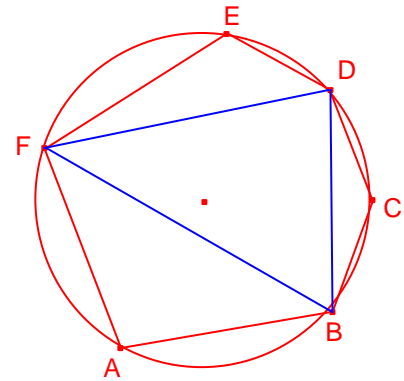
$$\tan \alpha = \frac{47\sqrt{3}}{99}$$

Aleshores:

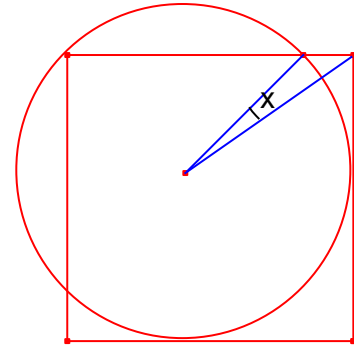
$$\sin \alpha = \frac{47}{74}$$

$$\frac{47}{\frac{47}{74}} = 2R$$

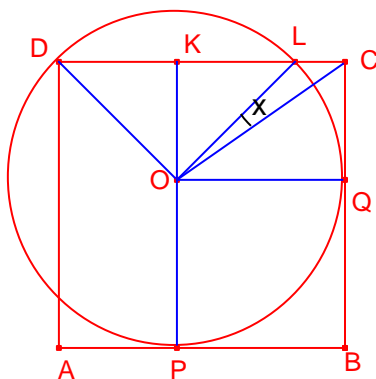
Aleshores, $R = 37$

2687.- Donat el quadrat i la circumferència, calculeu $\tan x$

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OD} = r$

Siguen P, Q els punts de tangència de la circumferència i els costats.

Siga K la projecció de O sobre el costat $\overline{CD}$

Siga $x = \angle LOC$

$\overline{OL} = r$

$\overline{OK} = \overline{DK} = c - r$

Aleshores, $\angle KOL = 45^\circ$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKD$:

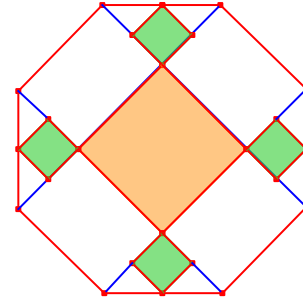
$$c - r = \frac{\sqrt{2}}{2} r$$

Siga $\alpha = \angle COQ$

$$\tan \alpha = \frac{c - r}{r} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\tan x = \tan(45^\circ - \alpha) = \frac{\tan 45^\circ - \tan \alpha}{1 + \tan 45^\circ \cdot \tan \alpha} = \frac{1 - \frac{\sqrt{2}}{2}}{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}} = 3 - 2\sqrt{2}$$

2688.- Sobre les diagonals d'un octògon regular s'han dibuixat 5 quadrats. Calculeu la proporció entre les àrees la suma dels ombrejats de verd i i del quadrat ombrejat de taronja.

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga M el punt mig del costat $\overline{EF}$

$$\overline{MQ} = \frac{1}{2}c$$

$$\overline{MK} = \overline{KQ} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{1}{2}c = \frac{\sqrt{2}}{4}c$$

Siga L la intersecció de les rectes AB, CD .

Siga N la intersecció de les rectes FE, CD

$$\overline{CL} = \overline{DN} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

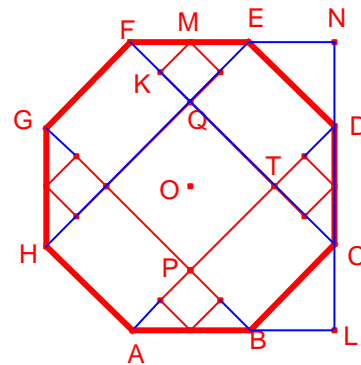
$$\overline{LN} = (1 + \sqrt{2})c$$

$$\overline{PQ} = \overline{LN} - 2 \cdot \overline{MQ} = c\sqrt{2}$$

$$\overline{QT} = \frac{\sqrt{2}}{2}\overline{PQ} = c$$

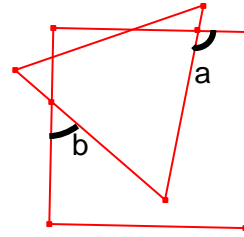
La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_v}{S_t} = \frac{4 \cdot \left(\frac{\sqrt{2}}{4}c\right)^2}{c^2} = \frac{1}{2}$$

2689.- En la figura hi ha un quadrat i un triangle equilàter sobreposats.
 Calculeu la suma dels angles $a + b$

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ i el triangle equilàter KLM
 Siga $\angle KPC = a, \angle AQP = b$

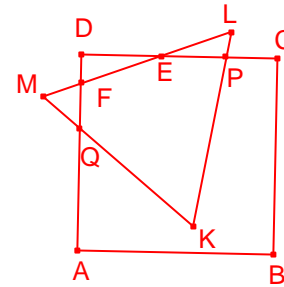
Siga $x = \angle LEP$

$\angle MFQ = 90^\circ - x$

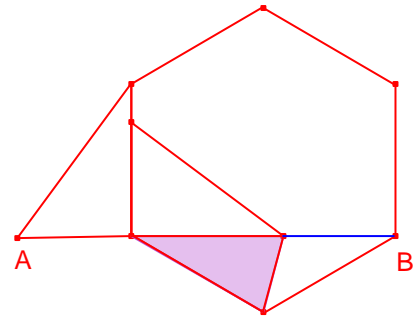
$\angle KPC = a = \angle EPL = 180^\circ - (60^\circ + x) = 120^\circ - x$

$\angle AQP = b = \angle MQF = 180^\circ - (60^\circ + 90^\circ - x) = 30^\circ + x$

$a + b = 120^\circ - x + 30^\circ + x = 150^\circ$

2690.- Sobre la recta AB que passa per dos vèrtexs d'un hexàgon regular s'ha dibuixat dos triangles 3-4-5. Determineu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

$$\overline{AK} = 3$$

$$\overline{KN} = \overline{KM} = \overline{KL} = 4$$

$$\angle LKM = 30^\circ$$

$$S_{KLM} = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 4 \cdot \sin 30^\circ = 4$$

